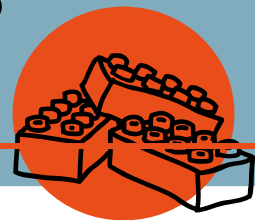

Hvorfor elevinddragelse?

DEL 1

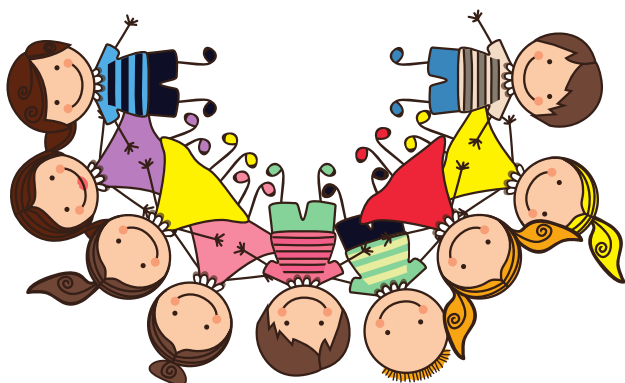
TEAMARBEJDET

Der kan være bred enighed om, at elevinddragelse som udgangspunkt er vigtigt i det pædagogiske arbejde, men der findes mange forskellige opfattelser af begrebets betydning. Derfor kan det være nødvendigt, at I som team drøfter og reflekterer over, hvordan I hver især forstår elevinddragelse, og hvordan I arbejder med det i praksis.

BØRN ER EKSPERTER I EGET LIV

Synet på børn har gennem tiden ændret sig, og i dag betragtes børn i høj grad som kompetente aktører i eget liv, og opdragelsen er blevet langt mindre autoritær. Før i tiden skulle børn ses og ikke høres, mens normen i dag er aktiv inddragelse, hvor der lyttes, forhandles og begrundes. Børn opfattes som eksperter i eget liv, og det betyder, at hvis indsatser skal lykkes, må de tage udgangspunkt i barnets egne erfaringer, perspektiver og ønsker.

På et samfundsmæssigt plan har børn fået medborger- rettigheder, formaliseret gennem FN's børnekonvention, som Danmark tiltrådte i 1991. Børnekonventionen stadfæster blandt andet børns ret til velfærd og omsorg, samt deres ret til at blive hørt og inddraget i alle beslutninger, der vedrører deres liv.

Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

MÅL FOR ELEVINDRAGELSE

Der kan være flere bevæggrunde for at inddrage eleverne, og i det følgende præsenteres fire overordnede mål, der kan ligge til grund for elevinddragelse.

Inddragelsesprocesser vil ofte være en kombination af alle fire, men det er en god idé at have for øje, om I primært ser inddragelsen som et mål i sig selv (1+2), eller om inddragelsen er et middel til at opnå en bedre undervisning og øget læring blandt eleverne (3+4).

01

Styrke eleven som demokratisk aktør

Inddragelsen kan være et mål i sig selv, hvor den enkelte elev oplever at komme til orde og får mulighed for at få indflydelse på beslutninger, der vedrører deres eget liv. Det sker fx, når læreren lytter til elevens idéer og ønsker og tilrettelægger undervisningsdifferentiering på den baggrund.

Derudover opnår eleverne demokratiske kompetencer, når de træner evnen til refleksion, evnen til at formulere sig og sætter ord på deres læringsoplevelser.

02

Styrke klassen som demokratisk læringsfællesskab

Inddragelsen kan ligeledes være et mål i sig selv, når det handler om at styrke klassen som demokratisk læringsfællesskab.

Det sker ved at alle får reel mulighed for at være en ligeværdig del af læringsfællesskabet. Når alle elever er ligeværdige deltagere i læringsfællesskabet, bidrager og deltager alle med forskellige ressourcer og kompetencer. Eleverne opnår respekt for hinandens forskelligheder og træner kompetencer inden for demokratiske spilleregler og opnår forståelse for, hvad der skal til for at et læringsfællesskab fungerer for alle.

03

Opnå større viden om eleverne - spørg dem

Inddragelsen kan også være et middel til at kvalificere lærerens arbejde med at differentiere undervisningen, og dermed styrke den samlede læring blandt eleverne. Eleverne har en helt særlig viden, som man kun kan få adgang til ved at spørge dem.

Voksne kan ikke "gætte", hvad barnet ved, og hvordan det oplever fx en undervisningssituation. Derfor kan beslutninger vedrørende undervisningen og læringsmiljøet blive bedre ved at inddrage elevernes erfaringer, perspektiver og ønsker.

04

Opnå større motivation og lærelyst blandt eleverne

Endelig kan inddragelsen være et middel til at opnå større motivation og lærelyst blandt eleverne.

Succesfuld undervisning og pædagogisk arbejde forudsætter elevens motivation og medspil. Når eleven oplever at blive lyttet til og dermed anerkendt, bidrager det til udvikling af selvværd og mod på at deltage i læringsfællesskabet.

Det gør undervisningen lettere, når eleven er motiveret og har lyst til at lære.

REEL INDFLYDELSE

Hvad handler øvelsen om:

At I som team reflekterer over, hvornår I giver jeres elever reel indflydelse, og hvornår I oplever det kan være en udfordring.

Sådan gør I:

Kopier arket til hver deltager i teamet. Tænk hver især over nedenstående spørgsmål;

- Hvad giver jeg allerede eleverne reel indflydelse på?
- Hvornår kommer jeg til at lave pseudoinddragelse eller manipulere eleverne til at ville noget bestemt?
- Hvad kunne jeg inddrage eleverne mere i?
- Hvad kunne jeg give eleverne mere indflydelse på?

Tal sammen i teamet om, hvilke refleksioner I har fået lyst til at dele med hinanden.

Skriv stikord ned fra jeres fælles drøftelse i teamet:

FORMÅLET MED ELEVINDRAGELSE

Hvad handler øvelsen om:

At I som team diskuterer, hvordan I opfatter elevinddragelse, og hvad I gerne vil have ud af at inddrage eleverne i læringsfællesskabet.

Sådan gør I:

Udvælg hver især de 3 vigtigste udsagn. Nr. 1 - 10. Tag en runde, hvor I fortæller, hvad I hver især har valgt. Tal sammen i teamet om, hvilke overordnede mål I fremover ønsker at have for jeres elevinddragelse .

- 01 Der er vigtigt, at alle elever kommer til orde og får mulighed for at få indflydelse på beslutninger, der vedrører deres liv.
- 02 Elevinddragelse medfører i sig selv læring hos eleverne, da det træner elevernes evner til refleksion og til at formulere sig, hvilket påvirker fagligheden.
- 03 Eleverne opnår respekt for hinandens forskelligheder og træner kompetencer inden for demokratiske spilleregler, og de lærer hvad der skal til for at et læringsfællesskab fungerer for alle.
- 04 Eleverne oplever at være en ligeværdig del af læringsfællesskabet, hvor der er plads til at eleverne bidrager og deltager med forskellige ressourcer og kompetencer.
- 05 Børn har en helt særlig viden, som vi kun kan få adgang til, hvis vi spørger dem selv. Vi kan som voksne ikke "gætte", hvad barnet ved, og hvordan det oplever fx en undervisningssituation, læring osv.
- 06 Elevinddragelse er et middel til at opnå viden om eleverne og få input til at tilrettelægge en endnu bedre undervisningsdifferentiering målrettet elevernes behov .
- 07 Elevinddragelse øger elevernes oplevelse af at blive anerkendt, hvilket har en positiv indvirkning på elevens motivation og lyst til at lære.
- 08 Elevernes medindflydelse på undervisningsform og emne er befordrende for udvikling af inkluderende læringsmiljøer.
- 09 Elevernes motivation for at lære stimuleres ved, at de oplever at sætte præg på undervisningen og arbejde med emner, som interesserer dem.
- 10 Elevinddragelsen skal give eleverne et nuanceret sprog om læring og dermed øge muligheden for at eleverne oplever succes i læringssituationer.

TAG TEMPERATUREN PÅ JERES INDDRAGELSE AF ELEVERNES STEMME

Hvad handler øvelsen om:

At I som team reflekterer over jeres nuværende inddragelse af eleverne og formulerer udviklingsområder.

Sådan gør I:

Kopier arket til alle deltagerne. Udfyld hver især spørgsmålene i skemaet nedenfor, og tal sammen om, hvad I er blevet inspireret til at sætte fokus på.

Efter et par uger kan I evaluere de tiltag I har igangsat.

Lytte og anerkende

I hvor høj grad sætter eleverne ord på, hvad de oplever som svært, og hvad der giver dem lyst til at lære?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

<----->

Slet ikke

I høj grad

Hvad vil du gerne forbedre/have særligt fokus på i den næste tid?

Medindflydelse på læringsforløb

I hvor høj grad inddrager du eleverne i udvikling af læringsforløb?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

<----->

Slet ikke

I høj grad

Hvad vil du gerne forbedre/have særligt fokus på i den næste tid?

Prioritering og medbestemmelse

I hvor høj grad er eleverne i stand til at prioritere og tage medansvar for at træffe beslutninger i læringsfællesskabet?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

<----->

Slet ikke

I høj grad

Hvad vil du gerne forbedre/have særligt fokus på i den næste tid?

Elevperspektiv på læringsmål

I hvor høj grad er eleverne i stand til at sætte ord på deres læringsudbytte, og hvad de ønsker hjælp til for at lære mere?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

<----->

Slet ikke

I høj grad

Hvad vil du gerne forbedre/have særligt fokus på i den næste tid?
